

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวเคราะห์สารคดี ที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ระหว่าง พ .ศ. ๒๕๔๘ -- พ.ศ. ๒๕๕๓ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและคุณค่าของสารคดีที่ได้รับรางวัล จำนวน ๖ เรื่อง ได้แก่ เรื่องเล่นกับโลกไกลบ้าน พ .ศ. ๒๕๔๘ ญีปุ่นหลกามุม พ .ศ. ๒๕๔๘ ต้นทางจากมะละแหม่ง พ .ศ. ๒๕๔๙ เนปาลจักรวาลกลางอ้อมกอดของขุนเขา พ .ศ. ๒๕๕๐ แม่น้ำสีเขียวคราม พ .ศ. ๒๕๕๒ และเรื่องไปเป็นเจ้าของ...ในแคว้นศตวรรษ พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยศึกษาวเคราะห์ตามขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ ดังมีสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวเคราะห์สารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ระหว่าง พ .ศ. ๒๕๔๘ -- พ.ศ. ๒๕๕๓ มีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๕.๑.๑. สารคดีที่ได้รับ รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ระหว่าง พ .ศ. ๒๕๔๘ -- พ.ศ. ๒๕๕๓ มีเนื้อหาประกอบด้วย เรื่องราวที่ผู้เขียนได้เดินทางไปประเทศต่าง ๆ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ ประเทศญี่ปุ่น ประเทศเนปาล ประเทศพม่า และประเทศไทย สารคดีแต่ละเรื่องให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ได้แก่

๑. เหตุผลของการเดินทาง ในสารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดได้พบว่า ผู้เขียนแต่ละคนมีเหตุผล การเดินทาง ที่แตกต่างกันไป คือ เดินทางเพื่อไปพักผ่อน เดินทางเพื่อเพิ่มประสบการณ์ เดินทางเพื่อไปศึกษาต่อ เดินทางเพื่อดูแลครอบครัว และเดินทางเพื่อไปทำงาน

๒. วิธีการเดินทาง เนื่องจากจุดหมายปลายทางของผู้เขียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ตามระยะทางไกล และสภาพความเจริญของสถานที่ต่าง ๆ แบ่งเป็น ๒ ประการคือการเดินทางระหว่างประเทศ กับการเดินทางภายในประเทศ การเดินทางระหว่างประเทศ เป็นการเดินทางโดยเครื่องบินเป็นหลัก ถ้าเป็น ประเทศที่มีระยะทางไม่ไกล มีเขตแดนติดต่อกัน เช่น ประเทศ พม่า จะเดินทางโดยรถยนต์ ส่วน วิธีการเดินทางภายในประเทศ ก็เดินทางลักษณะตาม ตามภูมิประเทศ นอกจากนี้ วิธีการเดินทางจะต่างกันตาม ความเจริญของประเทศนั้น ๆ คือ ประเทศที่พัฒนาแล้ว จะเดินทางโดยพาหนะรถไฟฟ้าบนดินและใต้ดิน มีคุณภาพที่ดี สะดวกสบาย และรวดเร็ว ส่วนประเทศที่ยังไม่เจริญ พาหนะที่ใช้มักจะเป็นรถรับจ้างที่ล้ำสมัย เก่ามีสภาพไม่ดี และบางที่ที่เป็นภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงก็จะเดินทางโดยรถมอเตอร์ไซด์ที่สะดวกรวดเร็ว หรือในภาคอีสานของประเทศไทย ที่อาศัยริมแม่น้ำ วิธีการเดินทางจึงเป็นเดินทางโดยเรือหลายชนิด

๓. สภาพทางภูมิศาสตร์ มีลักษณะตามที่ตั้งของประเทศต่าง ๆ แบ่งเป็น ภูมิประเทศทางประเทศยุโรป ประเทศเอเชีย และประเทศไทย

๔. ลักษณะทางวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรมของกลุ่มคนต่าง ๆ แบ่ง วัฒนธรรมเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) วัฒนธรรมอาหารการกิน ๒) ความเชื่อศาสนา ๓) ประเพณี พิธีกรรม ๔) เทศกาลวันสำคัญ และ ๕) ศิลปกรรม วัฒนธรรม เหล่านี้ทำให้ผู้อ่าน ได้ความรู้และ เห็นภาพสังคมของแต่ละ

ความรู้ ข้อเท็จจริง และประสบการณ์ของผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น และรู้จักประเทศนั้นมากขึ้น เนื้อหาของสารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด เป็นข้อเท็จจริงและประสบการณ์ของผู้เขียนที่ได้เดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ และเล่าเรื่องราวที่พบเห็นอย่างละเอียดชัดเจน เช่น สภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะวัฒนธรรม ปัญหาทางสังคม เป็นต้น เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

นอกจากนี้แล้ว ลักษณะเนื้อหาของสารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ยังสอดคล้องกับคำอธิบายลักษณะ “สารคดี” ของ รุ่งฤดี แพลงคร (๒๕๔๘ : ๑) ที่กล่าวว่า “ผู้เขียนเจตนาให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น... สารคดีมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวสารความรู้ ความผ่อนคลายแก่ผู้อ่านในเวลาเดียวกัน โดยนำเอาข้อมูล หรือข้อเท็จจริงมานำเสนอโดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ ” และสอดคล้องกับ วนิดา บำรุงไทย (๒๕๔๕ : ๙๒) กล่าวว่า สารคดีท่องเที่ยวเป็นข้อเขียนบันทึกเรื่องราวและประสบการณ์จากการเดินทางท่องเที่ยวของผู้เขียน และสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ กันยารัตน์ ผ่องสุข (๒๕๕๓) ที่วิเคราะห์เนื้อหาและกลวิธีทางภาษาในงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นั้วกลม” ที่พบว่า ด้านเนื้อหา นั้วกลมเสนอข้อมูลหลัก ๒ ประการ คือ ๑) ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และ ๒) ทัศนคติของผู้เขียน ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวประกอบด้วย ๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ๒) คำแนะนำสำหรับนักเดินทาง ๓) เกร็ดเสริม ส่วนทัศนคติของผู้เขียนประกอบด้วย ๑) ทัศนคติเกี่ยวกับโลก และ ๒) ทัศนคติเกี่ยวกับชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารัตน์ ผ่องสุข (๒๕๕๓) ที่พบว่าเนื้อหาของงานเขียนสารคดีท่องเที่ยวของ “นั้วกลม” ได้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวและสอดแทรกทัศนคติของผู้เขียนเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว คำแนะนำสำหรับนักเดินทาง และเล่าถึงทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อโลกและชีวิต

๒. สารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ผู้เขียนให้คุณค่าด้านความรู้และแง่คิดโดยใช้ระดับภาษาที่เหมาะสมกับเรื่องราวที่ต้องการบอกเล่าให้ผู้อ่านได้ความรู้ ข้อคิดเห็น และความบันเทิง เป็นการบอกเล่าประสบการณ์ที่ผู้เขียนได้พบเห็นและถ่ายทอดในสารคดี ซึ่งได้สอดคล้องกับคำอธิบายของ ชลอรอดลอย (๒๕๕๑) และ รุ่งฤดี แพลงคร (๒๕๔๘ : ๑) ว่า “สารคดีเป็นงานเขียนที่มุ่งให้สาระความรู้แก่ผู้อ่านเป็นเบื้องต้น มีความเพลิดเพลินเป็นเบื้องหลัง ” สารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด โดยใช้ภาษาต่างๆ เพลิดเพลิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศราพร มากจันทร์ (๒๕๔๘) เรื่องการวิเคราะห์สารคดีท่องเที่ยวสาธารณรัฐประชาชนจีนพระราชานิพนธ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีผลการวิจัยว่า คุณค่าที่ได้รับจากพระราชานิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว คือ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน มีทั้งคุณค่าด้านการเสนอความรู้ คุณค่าด้านการให้ความบันเทิง และคุณค่าด้านการให้แง่คิด ดังนั้น สารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด จึงมีคุณค่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวว่า สารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด มีคุณค่าเช่นเดียวกับสารคดีอื่น ๆ เช่น ด้านให้ความรู้ แง่คิด โดยใช้ภาษาที่ถูกต้องชัดเจน และใช้สำนวนโวหารที่ให้อารมณ์ความรู้สึกเพลิดเพลินแก่ผู้อ่าน

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาสารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ด กับสารคดีที่ได้รับรางวัลจากสำนักพิมพ์หรือหน่วยงานอื่น ๆ

๒. ควรศึกษาวิเคราะห์คุณค่าของสารคดีที่ได้รับรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดใ
นฐานหนังสือ
อ่านนอกเวลาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

